

KOMÁROM és VIDÉKE

PÁRTONKIVÜLI FÜGGETLENSÉGI 48-as HETILAP.

Megjelenik: Vasárnap a kora reggeli órákban.

Előfizetési ár:
Egész évre helyben 4 korona vidéken 6 korona.
Fél évre " 2 " " 3 "
Negyed évre " 1 " " 1,50 "
Egyes szám ára 8 fillér.

Szerkesztőség és Kiadóhivatal:

Kis-Baross-utca 1. sz.

Előfizetési és hirdetési díjakat

— kiadóhivatal vesz fel.

Apró hirdetések egyszeri közlése 15 szóig 1 korona.

Minden további szó 6 fillér. Nyilttéri közlemények garmond sora 30 petit sora 40 fillér.

Kéziratokat nem adunk vissza.

V. évfolyam.

35. szám.

Komárom, 1908. szeptember hó 6

Törvényesen védelmezett méreg.

A szesztermelés a gazdasági élet piacán nagy jelentőséggel bír. A szesz-árufogyasztása óriási jövedelmet okoz az államnak s éppen ezen szempontból az állam, mint jövedelmi forrását, nagyon természetes, hogy törvényesen védelmezi a szeszárú termelést és fogyasztást.

Van ám egy rettenetesebb súlyos hatása ennek a törvényesen védelmezett valaminek. Pusztító, denegeráló, gyilkoló, tehát nemzedékeket nyomorító következménnyel jár. Tudjuk a mindennapi tapasztalásból, hogy az alkohol mennyi áldozatot teremtett és elismerjük azt a tényt is, hogy az alkohol már több embert pusztított el, mint idáig valamennyi háború. Ez a gyilkoló méreg mégis meg lesz törve, holott ez a barbarizmus fenntartója és megteremtője az erkölcstelenségnek és egyéb undorságoknak. A pálinkás butikok, a koresmák, melyek az ide bejáró elemeknek rendes tanyái határozott utvesztői a züllöttség s az általános nyomor felé.

Ez szomorú igazság. Ennek a szo-

morú igazságnak a megállapítása azonban ugylátszik mit sem tesz, hiszen az államnak érdeke, hogy ez legyen, mert a szeszadó, mely horribilis jövedelmet teremt hasznos az államnak. Ez a haszon azonban csak az államnak hasznos, de vesztesége, sőt nagyon is súlyos vesztesége a társadalomnak.

Valóságos büne, irtoztató réme a társadalomnak az alkohol. Nem tagadhatjuk el, hogy az erkölcstelenségek dús mennyiségét az alkohol halmozza föl s ez nem róható másra, mint a társadalomra. A társadalmi bűnét képezi ez, de ezt el kell háritanunk s meg kell mentenünk a jövő generációját az elkorcsosodástól. Épségben kell tartanunk nemzedékünket. Társadalmunk alkossa meg a kultur államot s pusztítsa el onnan mindazt, ami összeférhetetlen a kulturával.

Igy vagyunk az alkohol kérdésével is. Meg nem állapítható az a szám, amennyi rombolást már eddig is végzett az alkohol.

Igen jellemző az a példa, a mivel a spártaiak éltek az alkohol megundorítása tekintetében. Ezek a gyermekekkel utáltatták meg az alkoholt az által,

hogy a leittatott rabszolgákat mutatták be fetregő állapotukban s ezen utálatos jelenések borzalmassá váltak s ezen undirító látvány magában véve olyan félelmet keltett a gyermekekben, hogy önkéntesen tartozkodtak az alkohol élvezetétől.

A mi nemzeti kormányunk azonban másként cselekszik. A szeszadó kontigens tárgyalása alkalmán úgy határozott, hogy a kis üstön való szesz főzést korlátozza, míg ennek ellenében a nagy üstön való szesz gyártást engedélyezi. Ez persze világos magyarázatát adja annak, hogy a szesztermelésre milyen súlyt helyez. Tudjuk, hogy az alkohol méreg tartalma folyadék; ennek élvezete megmérgezi az emberek szervezetét, degenerálja az embert, az agy működését korlátozza, veszedelmes körtüneteket idéz elő, tompít, butít egyszóval romboló hatással bír. A mindennapos bűnök élénken világítják meg az alkohol hatását és elég argumentumot szolgál az is, hogy az alkohol mire vezet az élvezőt. Persze, most már attól függ, hogy ki milyen mértékben élvezi.

Vannak igen művet emberek, akik

„Komárom és Vidéke“ tárcája.

Azt se mondom, hogy láttalak...

Azt se mondom, hogy láttalak,

Ösmertelek valaha...

Nem akarom, hogy lehulljon

A szerencséd csillaga.

Lesz mindened, nem kellek én...

Ne szeressen aki szegény,

Epedjen el bújában...

De tudom, hogy ugy titokban

Sokat sírsz majd utánam.

Kétfelé vált a mi utunk,

Nincs már közünk egymáshoz.

Ha vigadok utcahosszat,

Hüllen rózsám, ne álkozz...

Megmutatom az uradnak,

Hogy szívemből kitagadlak,

Hogy nem bomlok utánad...

Csak te tudjad, hogy miattad

Hervaszt el a búbanat.

Bodrogi Zsigmond.

BUDAPESTI REJTELMEK.

Egy könyv Föltámadása.

Írta: Dr. Szentirmay Gyula.

Évekkel ezelőtt, a Kisfaludy-társaság egyik főolvasása után, vidám bohém-társaság gyűlt össze az „István főherceg“ fehér asztalánál. Hires fészek volt valamikor ez a szálló; találkozóhelye a magyar főváros szellemi élitejének, ahol minden nevesebb írónak volt „szobája“, vagy legalább „asztala“, s ezekben a szobákban és asztalok körül osztogatták a halhatatlanságot, vagy fejezték le a zseniket, nagyon gyakran a jó könyvtől és még jobb pincetől okozott elektromos hangulatban.

[Természetes, hogy az ily összejöveteleken majdnem mindig irodalmi és művészeti problémákról volt szó; s nem egy szerkesztő akadt, a ki, mialatt az ötletes, bravuros kritikákat hallgatta, szomorúan tünődött azon, hogy miért nem írnak így a redaktorai a lapba is és miért laposodnak el, mihelyt a szerkesztőségben rájuk rótt köteles robotot végzik?... Persze, nem számolt azzal, hogy az élő szó szuggesztív ereje s a vitára ingerelt agyvelő az invencióknak és logikának

egészen más eszközeivel dolgozik, mintha bürokratikus, gépies munkára szorítják, megszabott keretek között.]

Akkoriban támadt Calman Léyvnek, a híres párisi kiadónak az a kedves ötlete hogy megszavaztatja a sajnápartit világváros legjelesebb íróit: — mely könyveket becsülnék legtöbbre, s mely írók tettek rájuk legnagyobb hatást. Erről az ötletéről beszélt, vitatkozott a mi társaságunk is földadódott a körkérdés, hogy mindenki mondja meg három legkedvesebb írója nevét, s egyuttal fejtsse ki az okokat is, a melyek miatt ezek az írók a legmélyebb hatással voltak rá.

Egymás után kerültek sorra a világ-irodalom legfényesebb nevei, régi görög és római klasszikusokon kezdve — mert hiszen nagyképtű irodalmi snobok is voltak köztünk föl egészen a D'Annunzio és Bourget selejtes művészetéig; s a hatás megokolása nem egyszer oly szellemes paradoxon volt, hogy zajos tetszést váltott ki az egész társaságból.

Mikor rám került a sor, én ezt a három nevet mondtam: Dante, Shakespeare, Szentesi Rudolf.

Általános elképpedés, — nem Dante és Schakespeare miatt, hanem Szentesi Rudol,

abban a téves meggyőződésben élnek, hogy az ugynevezett természetes szeszesez ital vagyis a bor, nem ártalmas és a sör még kevésbé. Pedig hát ez alaptalan beszéd, mert először is tudnunk kell, hogy természetes szeszesez ital nincs is, szeszesez italt ugyanis a természet nem állít elő, azt mindig az ember csinálja.

Nagyon érdekes, ha vissza tekintünk az orosz-japán háború korára. Nagy vereséggel fejezte be a háborút a nagy, a hatalmas orosz a vele szemben parányi japánnal. Ennek a vereségnek a határozott oka az, hogy az orosz az alkoholt mellőzni nem tudja. Az orosz hadseregben a legénység előtt nagyobb értékkel bír a pálinka, mint akármilyen. Persze, hogy ez eltompítja az embert, hát kétségtelen, hogy az orosz kulturálatlan nemzet azt bizonyítanom szükségtelen, mert megfelel erre a tény, tehát köztudomású. A japán sokkal természetesebb élet módot él és alkalmazkodik a nyugati kultúrához. A japán fűrgesége és józan gondolkodása pedig éppen a természetes életmódjában nyilatkozik meg.

Egészséges, tökéletes az a nemzet a mely testi és lelki épségét méltányolni tudja és megóvjja minden káros hatástól.

Az alkohol pedig az a veszedelmes szer, mely megrongálja az idegzetünket, szervezetünket és lesüllyeszt a bűnök, az erkölcstelenségek piszkos mocsarába.

A szeszesez tárgyalás alkalmán okossan és kitűnő érvekkel beszélt Mezőfi Vilmos országgyűlési képviselő, aki magasszárnyalású beszédjében eklatáns példákkal illusztrálta az alkoholizmust és elítélte a kormánynak ama működését, mely társadalom ellenes és nem olyan, mint amilyent egy kultur nemzetnek kellene szolgálnia.

miatt, a kinek a nevét, úgy látszott, senki se ismeri az egész társaságban. Csak egy alacsony, filigrán emberke — egyik ma is élő kosorus költőnk — fészkelődött a helyén izgatottan, és zavarában rögtön fenéig kiitta az előtte álló chartreuset. Lehet azonban hogy csak szimulálta a zavart, s a társaság általános elképpedése csak kapóra jött alkalom volt neki hogy észrevétlenül ihasson egyet.

Legelőször a boldogult Salamon Ödön ocsudott föl álmétkodásából és gyanakodva kérdezte:

— Hallod-e Gyula: nem te vagy ez a Szentesi Rudolf?

Mikor a „viharos közderültség“ kissé lecsillapodott, egész komolyan föl szólítottak, hogy fejtsem ki hát, miért tarrom elsőrendű írónak Szentesi Rudolfot s miféle munkájával tett rám oly óriási hatást, hogy Dante és Shakespeare mellé állítom?

— Értsük meg egymást, — kezdtem a magyarázatot: — én ezt az író-t senki másnak se melléje, se föléje nem állítom, mert annyira sajátos és egyéni a tehetsége, hogy senki máséval össze nem mérhetem.

Sok évvel ezelőtt, mikor serdülő síheder

Mezőfi Vilmos képviselőnek beszédjéből csak egyes részleteket közlök s teszem ezt azért, mert be akarom mutatni ezzel azt, hogy az igazi népképviselőnek egyik méltó alakja aki a leghivatottabb a társadalmi alkotások terén arra, hogy egy olyan alapra, tehát a történelmi materializmus alapjára kiserje a törvény alkotókat s meggyőzze mindazon igazságokról, melyek abban az ideálban vannak foglalva, melyet ő vall és képvisel a magyar parlamentarizmus terén. Mezőfi beszédjének közepéből veszem ki a következőket:

„Azt kérdi valaki a hátam mögött, hogy mittegyen a kormány, mit emeljen? (a szeszesez felemelése kérdésében.) Örülök, hogy ez a kérdés felmerült és leszek bátor arra válaszolni. Egy erkölcsös alapon nyugvó állam, egy erkölcsös — politikai erkölcsöt értek — alapon álló kormány nem az emberek legrútabb szenvedélyére spekulálva szedi össze az állam szükségletek pénzeszközeit, hanem azt cselekszi, a mit ezennel szives figyelmébe ajánlok a pénzügyminiszter urnak abból a szempontból, hogy honnét vegye hát elő azt a 80 millió évi több kiadást és azt a 40 milliót, amelyet e javaslattal remél. Először is arra kérttem, de a miniszter ur nem hallgatott reám, mikor a kvotaemeléstről szóló javaslataival lépett a Ház elé, hogy ne kívánja a Háztól, hogy azt megszavazza. Általában több alkalommal kértem a kormányt és a többséget, hogy ne szavazzák meg azokat a felesleges és szükségtelen kiadásokat, amelyekre az én meggyőződésem szerint semmi szükség nem volt, vagyis gazdálkodott volna jobban, akkor nem állott volna ma elő az előadó ur azzal, hogy 80 millió egyedül a személyzet

kiadása, és hogy a személyzet fizetésének összege ennyivel szaporodott.

Ha pedig elkövette a kormány azt a meggondolatlanságot, hogy az állam pénzügyi helyzetét ilyen zilálttá tette, hogy a szeszesez emelésére van szüksége, akkor én volnék bátor a t. pénzügyminiszter urnak tisztelettel más adóalapot kijelölni.

Kegyeskedjék pl. a tőkekamatozókat emelni, még pedig jó magasra, hogy a takarékpénztárakban, a bankokban és részvényekben elhelyezett tőke kamatozzék az állam részére jobban, mint most, mert most alig kamatozik valamit. Méltóztassék a részvény szelvény — adott behozni, hogy a t. kapitalista urak többel járuljanak az állam fenntartásához. Méltóztassék a tőzse erkölcstelen játékaikat szigorúan adóztatni és mindiárt lesz néhány milliója a t. pénzügyminiszter urnak. Végül kegyeskedjék egy törvényjavaslattal elénk lépni, de nem olyannal, aminőt majd szeptemberben fogunk tárgyalni, hanem olyan adótörvényjavaslattal, amely az ezerholdas latifundiumokat sujtja és amely az igazi telfelé progresszív földadót valósítja meg és akkor a pénzügyminiszter urnak nem lesz szüksége ilyen erkölcstelen forrásból bejövő milliókra.“

A beszédet teljes terjedelmében sajnálom nem közölhetem le, mely bár a szeszeseztermelésre különösen vonatkozik és megállapítja azt, hogy mily kedvezményes viszonyba helyezi a kormány a nagy szeszeseztermelő ipart és ezzel segíti első az alkoholizmus terfoglalását. Tehát inni, saufolni kell az alkoholt, még ha a társadalom rovására, rettenetes kárára is csakhogy az állam gazdagodjék meg ha erkölcstelen alapon is. A társadalom szívelje meg ezt az állapotot és üzenjen hadat a társadalom legnagyobb ellenségének az: alkoholnak s pusztítsa

— Olvasd, fiam: aztán majd megmondod, hogy tettset.

Kinyitottam a könyvet: — „Budesti Rejtelmek, — írta Szentesi Rudolf“ . . . képek nélkül . . . Hm, nem sokat ígér. Bizonyosan ez is csak olyan szürke, unalmas história lesz, a mitől a bicska is kinyilik a zsebemben, ha olvasom.

Az apai tekintély hatása alatt mégis hozzáfogtam a könyvhöz és elkezdtem olvasni. És, a mint a második lapjára értem, egyszerre mintha meghalt volna körülöttem minden. Kiveszett érzéseimből az idő, a világ az élet és Szentesi Rudolf, ez a szürke, nevetlen semmi, vitt, ragadott magával a fantáziája szárnyain, mint a hogy Illés prófétát fölragadta a tüzes szekér a felhők fölé.

— Mese! — kiáltott közbe valaki: — ha ez így volna, akkor mi is ismernők ezt a könyvet!

— Már pedig így van, — feleltem komolyan: — s ha ti nem ismeritek, annak is megvan a maga oka.

— Ha legalább az íróját ismernők! . . . Szentesi Rudolf! . . . Kicsoda ez az ember?

— Nagyon jól ismeritek ti is, — feleltem mosolyogva: — és egy sincs köztetek

voltam, bngző szenvedélylyel olvastam a rémregényeket. Marino Marinello, a velencei gályarab, a Havannai menyasszony, Gróf Monte Christo, — s a többi hasonló regényeknek nem volt lelkesebb olvasójuk nálam. Az apám nem jó szemmel nézte az én „irodalom-pártolásomat“: de mivel vásott vakmerő és szilaj fickó voltam, részben mégis örült annak, hogy időm nagyobb felét olvasással töltöm, mert így se a dohányja, se a puskapora nem fogyott, se pedig a lovai és gyümölcsfái nem forogtak veszedelemben.

Meg akarván javítani „irodalmi ízlésemet“ halomszámra vette meg számomra a legjelesebbnek tartott „ifjusági irodalmat“, — de nekem nem kellett se Daudet, se Ségur grófnő, se Marriat kapitány, se Wisemann kardinális, sőt még a jó öreg Hoffmann és Schmidt Kristóf se, minthogy Verne és Bulwer, Scott Walter és Cooper újsaiban se találtam akkora gyönyörűséget, mint az én kedves ponyvaregényeimben.

Ekkor — nagyon jól emlékszem — a hetvenes évek egyik karácsonyestéjén történt, az apám három kötet könyvet hozott haza kaszinóból és ezekkel a szavakkal adta át nekem:

ki ezt a veszedelmes szert, hogy legyen tőle mentve a jövő generációja és fejlődjön e méregtől immunizált nemzedéke a társadalomnak.

A társadalom kötelessége, hogy elhárítsa a bűnöket és mindazokat az okokat és okozatokat melyeknek tulajdoníthatók a bűnök és az erkölcstelen-ségek.

Iskola évad.

Megnyílnak az iskolák kapui most a vakáció után. Örömtelien küldik a szülők a gyermekeiket az iskola tantermeibe azzal a reménnyel, hogy a gondos és buzgó tanítók, tanítónők nevelési oktatásukkal fejleszteni és megművelni fogják a gyermekek szellemi képességét. A szülők igenis nagy bizalommal adják át gyermekeiket a tanítási rendszernek, annélkül, hogy tudnók mennyire lesznek a mai tanítási rendszer alapján gyermekek képezve Bizonyos animozitással állapíthatjuk meg a tanítás mineműségét abban, hogy a konzervatívizmus attribútumai nyilatkoznak meg s ez a művelődés ranglétrájának alsóbb fokára helyezi a mai tanítási rendszer alapján képző tanítványokat.

A természettudományok, és a társadalom tudományok általános köréből abszolút semmi tantárgy nem merül. Sajnálatos körülmények azok, melyek a pedagógiában nyilvánulnak meg. Tanítás arra vezet ma, hogy tanuljuk meg, hogy miképpen tudott a történelemben egyik hadvezér nagyobb eséllyel győzni az ellenség felett. Valamint azt, hogy Hunyadi János milyen vitézséggel tudta legyilkolni az ellenséges törököket. S hogyan tudtak az ősök várakat, birtokokat szerezni. A nemesek rablóhadjáratai milyen dicsők valának s ezért, mint a nemzet ezen nagyjait hogyan kell dicsőítenünk, s miképpen kell példájukról megemlékeznünk. Tehát a hagyományok örökhatartása szükséges s nem pedig a haladás, fejlődés eredményei.

a ki lelke mélyéből ne tisztelné; mert valóban isten kegyelméből való poéta ő.

— Sobase hallottuk a nevét! — Kiabáltak összevissza.

— Csak ezt a nevet nem: a másik, az igazi neve, százezrek ajkán forog és egy elnyomott rab-nemzet az ő verseivel fohászkodik Istenhez. . .

Csönd lett. A jelenlevők mint megilletődve fordultak a kis filigrán öreg felé, a ki most lángvörös lett s az izgatottságtól remegő hangon mondta:

— Vannak titkok, a melyeket bolygatni nem szabad. Ha Szentesi Rudolf meg akarja őrizni az inkognitóját, senkinek sincsen joga föllebbenteni nevérol a fátyolt.

— És pedig annál kevésbé, — jegyezte meg a furfangos Salamon — mert Szentesi Rudolf . . . maga jelentkezett.

Egyetlen regénye, első és utolsó prózai alkotása ez a „Budapesti Rejtelmek“ a kosorus költőnek. Nagy hataimas munka a melynek idegizgató, érdekesítő tárgya vetekszik a világirodalom legkiválóbb ilyen remekeivel. A „Párisi titkok“ és „Gróf Monte Christo“ szines szappanbuborékok e mellett a roppant fantáziával, de éppen oly reális látással megirt nagyszerű dráma mellett. Egy arab lázasan lüktető élet ez, tele izzó szerelemmel, féktelen szenvedéllyel, othatalan gyűlölettel: — olyan élet, a melyben nincsen

Volna csak a tanítási rendszer arra az alapra helyezve, melyen Lamark, Darwin, Herbert Spencer, Pasteur, Newton, Comte, Marx stb. modern gondolkozók elméletei valamint Edison, Gutenberg stb. feltalálók anyagai tanítvának bizony a szellemi életnek más világában élénk. De sajnos ezen elmélkedők, gondolkozók, feltalálók, tudósok anyagai iskoláinkból kivannak zárva s helyettük tanítják, hogy létezett szeplőtlen fogantatás, a pápa szent és csalhatatlan, a tisztelendő uraknak illetve a papoknak kezét csókolni szükséges, minthogy ezek az Isten földihelytartói és sohasem vétkeznek, tartozunk előttük minden titkainkat bevallani, az isteni parancs szerint meggyóni, továbbá, hogy a keresztes hadjáratok milyen áldásokak voltak a gazdasági életre azaz, hogy az egyház rablott kincseket, hogy halmozta saját birtokába s ezzel miképp erősítette meg az egyház bástyáit s az inkvizíció mennyi eretneket ítelt máglyára, Kopernikus, Galilei miképpen pusztult el szóval mindezeket szük terjedelmű lévén s nem fejthetem bővebben ki, azonban ennél világossabban beszélnek a mai tankönyvek, melyek bentfoglalják mind ezen dolgok anyagait.

Tehát a mai iskolák a konzervatívizmust képviselik. Rendszerünk teljesen klerikalizálva van. A tudomány az iskolákban még nem foglal helyet s a mai generáció valóban nem is tanulja azt, ami voltaképpen kultur emberré neveli. Szánalmas viszonyok. Tapasztaljuk az évszázad előtt mennyi az öngyilkos diák és mindazért, mert az izgalmak és a félelmek irtóztatják a bukástól különösen a holt nyelvek tantárgyából pld. latin, görög.

Mennyi áldozatot ejt ez. A szülők, kik vagyont áldoztak gyermekeik felnevelésére s egyszerre, mert a latinból megbukik a pi-ztoly vet az ifju életnek véget. Mind ez azt mutatja, milyen a tanítási rendszerünk, milyen az iskola. Tanítóink, bár vannak számissan, akik a jövő kor szellemében gondolkoznak, de nem alkalmazhat-

semmi tulzás, semmi valószínűtlenség, mert alakjai és szereplő egyéniségei husból és vérből formált emberek, földi vágyakkal, mindennapi indulatokkal és természetes ösztönökkel. Költöttek csak a helyzetek, a melyekbe a szereplőket végzetük sodorja: — de ezek a helyzetek egytő-egyig a raffinált fantázia, a tüneményes írói invenció megannyi remekei.

Mondják, hogy a jeles költő — ki nemrégiben jubilált — ifjkorában, a szükös viszonyoktól kényszerítve, írta meg ezt az egyetlen regényét. És azóta megtagadta. Pedig nincs igaza. Sőt — az irodalom szempontjából — határozottan kár, hogy költőt nem nyomta tovább is az inség; mert olyan regényekre, mint a „Budapesti Rejtelmek“, akármelyik nagy nemzet irodalma is büszke lehetne.

Most föltámadt ez a regény. Új kiadásban, diszes kiállításban jelenik meg, mint a „Nick Carter“ országos vállalat kiadása. Remek képeket rajzolt a szöveghez Helbing minden füzethez egyet s a három nyomtatott ives (48 lapos) füzetek mindegyikének ára 30 fillér. A finom technikai kivitel a Révai és Salamon nyomda izlését dicséri s bizonyára nagyon emelni fogja a szép füzetek kelendőségét. A szenzációs regény különben minden könyvkereskedőnél kapható, vagy közvetlenül is megrendelhető a „Nick Carter“ kiadóhivatalában (Mikolász Sándor) Budapesten.

ják tanításuk alkalmán meggyőződésük szerint tudásukat, mivel az iskolából való elbocsátási passzus rögtön kész, amint másként tanít, ahogy a feudális, klerikális korszak megkívánja.

Szülők, tehát ha azt akarjátok, hogy gyermekeitek a jövő kor szellemében legyen nevelve, akkor protestáljatok a mai tanítási rendszer ellen és követeljétek a tudományok eihelyezését az iskolákban.

A vasárnapi munkaszünet.

Baross Gábor bölcsesége ellen irányul az az „alkotás“, melyet a kereskedelemügyi kormány akar elhelyezni a törvény alkotások terén. A vidéki kereskedőkre nézve semmi körülmények dacára sem lehet áldásos ez a munka. Hiszen a hét teljes ideje alatt egyéb sem jut az alkalmazottra, mint terhes munka melynek végezte valóságos kimerülést okoz az alkalmazottban. Tehát a fizikai erő megkímélésének szempontjából nem volna szabad a vasárnapi munkaszünetet felfüggeszteni, sőt még a mostani rendelet sem egészséges miután a munkaszünet azzal is megvan törve, hogy délelőtt 10 óráig lesz az alkalmazott igénybe véve. A nemzeti kormány szociális törvények megalkotására vállalkozott, de sajnos nem tapasztaljuk eme működését. Tiltakoznunk kell a vasárnapi munkaszünet felfüggesztése ellen. Kellő szabadságot kell adni az alkalmazottak fizikai erejének megkíméléséhez.

A kereskedelmi kormány nincsen tekintettel arra, hogy a hétköznapi munkák rettenetes erőfogyatkozásokat idéznek elő az alkalmazottakban s éppen ezért kellemetlenkedik azzal a törvényjavaslattal, mely ellenkezik Baross Gábor bölcs alkotásával.

Tanító választás.

A tanonc-iskola katedrájára tanítót és ugyanide igazgatót választott augusztus 29-én a komáromi tanfelügyelőség. Az állásra összesen hatan pályáztak, melyek közül választottak igazgatót és egy tanítót. Az iparostanoncok vajjon mit tanulnak az előadási órájában, azt mi egészen jól tudjuk. Természetes, hogy a tananyag nem lehet más, mint az elemi nebuloknak szánt ismeret, persze semmi esetre sem szakismeretek terjesztése; hát hogy is képzelnők el, hogy az iparos tanoncok szakmájukba vágó vagy egyáltalán iparos dolgokat érdeklő anyagokból merithetnek tudást, hanem kétségen kívül álló tény, hogy az elemi iskolák abc könyveivel kerülnek tanítás tárgyává.

Nincs kifogásunk ez ellen, mert aki az abc-ét nem tudja, kell, hogy megtanulja. De ez ma már az iparos tanoncok között oly ritka számban találhatik, hogy ez a tantárgy bizony mellőzhető lehetne egészen bátran és a szakismeretekre kell az iparos tanoncokat oktatni.

Azonban itt is túl határoltuk a lépést. Vajjon hogyan kívánhatjuk meg ezt, ha tanítóink, akik megválasztva lettek az ipari szakdolgozóktól távol állanak. Igaz vannak, akik azt mondják, hogy: „a tudás univerzumát kívánják a szegény tanítótól, hát még mivel rendelkezzen?“ Hiszen iparos tanoncok oktatásáról van szó, hogy ezek az állam, a társadalom érett, képzett munkásai legyenek. Megkívánjuk, hogy a tanító igenis abszolút tudással rendelkezzen. Megkívánjuk

hogy a tanító az iparos tanoncokat kitünő iparossá nevelje még a tanonc gazdáján, vagy mesterén kívül, hogy az elmélettel is legyen tisztában a gyakorlatin kívül. Ha tanító urak pályáznak erre az állásra rendelkezzenek is azzal, amivel kell.

A tanító urak pályáztak, de voltak, akik méltók lettek volna az állásra, de kibuktak. Tuba Károly a pályázottak egyike, bár fiatal erő, de talentumos. Iparos embernek a fia, általában vannak ismeretei az iparvilágból, miért nem méltatnak egy ilyen erőt. Szorgalmas, ambiciozus ember és nekünk gondoskodni kell, hogy az iparos tanonc úgy nevelődjen, hogy kifejlődött iparos váljon belőle. Meglett választva azonban olyan erő, akit bizonyos körülmények miatt választottak meg. A tanító sorsa mindenben egy. Ezek a proletariátus szellemi részét képezik, tehát egyik sem él fejedelmi sorsban.

Pályázatok között voltak a következők igazgatóknak: Tárnok Gyula, Lakatos Károly és Kecskés István. Az utóbbit a tanfelügyelő bizottság kiejtette, tehát csak két jelölt között történt a választás.

Tárnok Gyula 10 szavazatot, míg ellenben Lakatos Károly 4 szavazatot nyert. Tárnok Gyula lett igazgatónak megválasztva.

Pályáztak tanítói állásra a következők: Kecskés István, Kádár Győző, Tuba Károly és Lohner József. Szavazat esett Lohner Józsefre nyolc, Tuba Károlyra négy, Kádár Győzőre egy és Kecskés Istvánra egy. Lohner Károlyt tanítónak választották meg. Valószínű, hogy föllebbezések lesznek.

IRODALOM.

Mutrágyázási közlemények. Ezen a címen indult meg augusztus 15-én egy havonként egyszer megjelenő gazdasági szaklap. Hasznos szüksége ez gazdasági életünknek s a lap megjelenésével csak hiánytöltő szolgálatot nyertünk.

Közleményei mindenkor az állattenyésztés, növénytermelés, szőlészet, borászat, kertészet s a mezőgazdaság összes ágaiból lesznek merítve és a gazdaközönségnek ismerttésekét nyújt minden szakkérdésekre. Szerkesztősége és kiadóhivatala Budapesten V. kerület Föld-utca 8 szám. Mutatványszámot szívesen küld.

A sztrájk büntetése. Jogi szempontból megvilágítva került a sajtó termékek piacára Dr. Agoston Péter könyve. A sztrájk büntetése címen tartalmas magyarázással ismerteti Dr. Agoston a következő kérdéseket.

1. Büntethető-e a nem dolgozás?
2. Büntethető-e a nem dolgozás, ha a szolgálati viszony szabályszerű megszüntése után következik be?
3. Büntethető-e, aki sokadmagával szabályszerűen bontja fel a szolgálati viszonyt s azután nem dolgozik?

4. Büntethető-e az egyes szerződés nem teljesítése, ha szerződésszegés miatt következik be?

5. Büntethető-e a sztrájk, ha szerződés szegés ad rá okot?

6. Büntethető-e az az egyes, ki szerződését megszegve hagyja el munkáját?

7. Büntethető-e a sztrájk, ha a szolgálati szerződésnek a munkások részéről való megszegésével jár?

8. Büntethető-e a szerződésszegésre a sztrájkra való felhívás?

9. Büntethető-e a sztrájkra való kényszerítés?

10. Büntethető-e az, aki a sztrájkra való rábírás céljából pellengérezéssel fenyeget, vagy sztrájktrórt becsületében sérti?

Igen fontos kérdések, melyek logikus kibontakozásban jutnak kifejezésre. A könyv közérdekűségére való tekintettel ajánljuk, melynek ára 1 korona. Megszerezhető Sebő Imrénél Nagyvárad.

Nyugat. Félhavi folyóirat, szeptember 1-én a következő tartalommal jelent meg: Ignostus: Vers. Lengyel Géza: Üzlet és kritika. Csáth Géza: Délutáni álom (Novella.) Schöpflin Aladár: Protestantizmus és gondolatszabadság.

Hatvany Lajos: Rimen laesae sanitatis. Ady Endre: A fehér lóuszok. Ásom a gödröt (Verse.)

Bíró Lajos: Szeptember. (Novella.) II Gondola szabadság.

Figyelő: A Nemzeti Szín az (Lengyel Menyhért). Herceg Ferenc (Ignostus). A lánchíd (Lengyel Géza). Kiállítások és butorok (Táray Lajos). A nyugat egyes száma 1 korona. Kapható Komáromban minden könyvkereskedésben.

H i r e k.

A törvényhozó törvényellenes módja. A múlt héten Budapesten a városi önkormányzat egyik kioszkjában érdekes jelenet folyt le. Ugyanis Somogyi Aladár a nemzeti korszak egyik karrakere azon sértődött meg, hogy csupa véletlenségből székéhez ültődött a vele háttal álló Strasser József szocialdemokrata „Volksstimme” szerkesztőjének széke. Ebből kifolyólag példátlan inzultusok történtek, amit Somogyi Aladár idézett elő, persze az ő felháborodását már megszoktuk az átlag, analog „művelt” civilektől. Somogyi Aladár társai utján provokálta Strasser Józsefet, kinek elbarátai válaszul kijelentették, hogy Strasser elvéhez ragaszkodóan viselkedik s nem bocsájtják semmiféle lovag virtusokba s nem ad tehát lovagias, illetve fegyveres elégtételt. Ha Somogyi azonban elégtételt minden áron akar forduljon a bírósághoz, ahol Strasser szóba áll vele.

Kultur fejlődés. Értesültünk, hogy Budapesten a múlt héten „Lassalle” Közművelődési Kör címen kultur egyesület alakult, mely az újjászervező szocialdemokrata párt programja alapján működik. Az alakuló gyűlésen diákok, munkások, hivatalnokok és iparosok egyaránt tekintélyes számban jelentek meg s nagyszerű sikerrel nyilvánították a kör megalakítását. Elnöknek Magyar

Gyula, titkárnak Gyenes Bertalan, pénztárnoknak Walcel Gusztáv lettek megválasztva. Magában véve ezen személyiségek nyújtanak garanciát arra nézve, hogy a kör felett áldásos funkcionerek vannak. Az alakítás alkalmán a könyvtár részére 376 könyv gyűjt össze. A gyűjtés tovább folyik. A tagok száma 195-re emelkedett. Az agitáció is szorgalmasan lesz művelve. Örvendünk annak, hogy az ilyen alapon való szervezkedéssel felrázzák a mai sötétségben nyugvó embereket s nevelik egy szebb és jobb életre.

A militarizmus és a magantulajdon védelme. A hadsereget, természetesen a társadalom tartja fenn s pedig azért, hogy a tulajdon annak védelmével, mentve legyen. De elkeseredett panaszok érkeznek a rendőrkapitányi hivatalba, hogy a monostori szőlő birtokokon mértéktelen mérvben dézsmálják a szőlőt az arra vonuló hadseregbeli legények. Mihola rendőrkapitány megtette az intézkedéseket a szőlőbirtokosok érdekében. A várparancsnokságnál jelentést tett, melyre a vonatkozó intézkedést sürgősen kérte. De úgy látszik, hogy a várparancsnokság rendelete nem bír elég szigorú hatással, mert a legénység a garázda módot még mindig folytatja. A szőlőbirtokosoknak amugy is olyan silány a termésük, hogy valóságosan ráfizetnek a termésükre. Tekintettel, tehát arra, hogy a rendszabály tiltja a vagyoni romlást, a várparancsnokság alkalmazkodjon nagyobb súlylyal Mihola rendőrkapitány intézkedéséhez és büntesse szigorúan a garázda legénységet.

Az újszeszedő törvény folytán úgy mint minden szesz ára, a világhírű BRÁZAY sósborsesz ára is drágább lesz már szeptember hó 1-étől kezdődőleg. Azért mindenki saját érdekében cselekszik, ha szükségletét még a hó folyamán, szeptember elseje előtt szerzi be. A BRÁZAY sósborsesz — mint ismeretes — mindenütt kapható.

Róbert és Bertalan. Érdekes és figyelmet lebilincselő képet mutat be e héten az Uranus mozgó színház. Róbert és Bertalan voltaképpen nevezetességgel bírnak a még a francia rablóhadjáratok korszakából. Ezek fejedelmei valának a rablóknak és izgalmas dolgokat műveltek idejükben. A képek sorozatában a rablók műveit, remek esetelésben fejezik ki, melyeket érdemes végig nézni. Ezen műsor darabot Magyarországon még sehol be nem mutatták s a legelőször Komáromban kerül színre. Francia, német és a külföld más országaiban a kép iránt számos elismerés nyilatkozott meg.

Zene a Grandban. Szombaton este 8 órakor katona hangverseny lesz. A kitünően fegyelmezett zenekar iránt fokozott érdeklődés nyilvánult meg. Pfeiffer karnagy személyesen fog vezényelni. Az ismert karnagy a zenei világban kiváló tehetsége miatt nagy szeretetnek örvend. Kellemes est lesz tehát a Grand kávéházban s hogy művelvezetel nyújt a hangverseny erről bizonyosságot ad maga a vezénylő, akinek különben is minden törekvése, hogy a zenekar művészies megnyilatkozást adjon. Hogy élvezettel töltsük el az estét vegyünk részt Grand kávéházban.

Eladó ház. Rózsa-utca 6 számú ház azonnal eladó Bővebbet ugyan ott. 27/25

MITIGYUNK?

hogy egészségünket megóvjuk, mert csakis a természetes szénsav ásványviz erre a legbiztosabb óvószer.

Minden külföldi fölülmul hazánk természetes szénsavszűz királya égést rögtön megszünteti, páratlan étvágyserjesztő, használata valódi áldás

Reddelt borniz!

a mohai **ÁGNES**-forrás

Olecsobb a szódaviznél!

Millenniumi nagy óraműl kitüntetve. Kitünő asztali bor- és gyógyviz, a gyermekeknek.

Mindenütt kapható!

Főraktár: A Komáromi Vendéglők, Kereszmárosok és Kávások szikvizelőállító szövetségénél.

Törvénytörések.

§ Az alkohol bősztító veszedelmében. Özv. Szép Istvánné Naszaj község lakosa állandó élvezője az alkohol nélkül élni sem tudna. Minden vagyonát és valamit érő tulajdonát is fölcserélt olyan értékűre, amit az alkohol megszerzésére költhetett. Tehát szerette az alkoholt s ez sodorta őt abba a veszedelmébe, hogy eszét s általában józanágát veszítette el. Nem kimélte a más vagyonát sem abban a tekintetben, hogy elvezeti szükségét, az alkoholt másnak a tulajdona elsajátítása árán is megszerezze, tehát lopott. Lopott istenigazában úgy, hogy amikor kézre került már semmitsem találtak nála. Most azonban nem csak lopott, de gyújtogatott is. Ugyancsak alkoholikus állapotban való özv. Szép Istvánné s egyik távoli rokonának udvarán június 1-én éjféltájban felgyújtotta a kazalt s ez láng engert vetett és az udvaron heverő gazdasági szerek is teljesen leégett. Ember életben nem esett kár.

Ezt tárgyalta augusztus 26-án a községi bizottság és tekintetbe véve azt a körülményt, hogy teljesen beszámíthatóság alá nem vehető állapotában követte el tettét. Az esküdtbírószék özv. Szép Istvánnét 8 havi börtönrre ítélte, a vádlott ebbe megnyugodott. A tárgyalást Nadasdi Aladár vezette. A vádat ügyész képviselte. Dr. Schreiber Lajos védte a vádlottat.

§ Emberölés bösztüvöl. A törvénytörék e hó 26-án tárgyalta és hozott jogerős ítéletet Lacsni Jakab bányamunkás halálát okozó testi sértése felett. A tárgyalást Nadasdy Aladár elnök vezette, a vádhatóságot Csajághy Károly ügyész képviselte a vádlottat dr. Schreiber Lajos védte. A bösztüvölés ugyanis abból az okból merült fel, hogy a sértett Zorics János kiintrikálta a merénylő Lacsni Jakabbal szemben, hogy nem egyszer büntetett meg. Sőt fizetéséből gyakran juttatott levonásokat tett s egyéb körülmények fordultak elő. Ezek a dolgok azonban a gyilkosság elkövetésétől, tehát 1907 július 14-étől 3 évre datálódik vissza. Lacsni Jakab három évig külföldön élt s onnan került el Sári-Sáp községbe. Itt persze ahogy Rosenberg Jakab kocsmájába lépett, megpillantotta intrikusát, Zorics Jánost és birtelen elhatározott szándékát teljesítette. Megvárta Zorics távozását és ez után, éjjeli tájban ment. A mit sem sejtő Zoricsot orozva megtámadta és egy ásóval mért a koponya táján olyan ütést, mely a halálát okozta. Lacsni Jakab titkolta tettét, a míg mostanában, illetve három héttel ezelőtt kiderült. A törvénytörék Lacsni Jakabot büntetvéért három évi és hat hónapi fegyházra ítélte ebből három heti fogságot kitöltőtnek mondott, ezen kívül 100 kor. temetkezési költség és 1000 kor. kártérítést mondott ki.

Felölősszerkesztő: **Oppenheim Vilmos.**
Laptulajdonos: A Komárom és Vidéke lapkiadóvállala

KALOGÉN
BRÁZAY SÓSBORSZESZ
FOGKRÉM és SZÁJVIZ

Makulatur papir
kilónkint

7 kr.-ért kapható a „Pannonia” könyv-
és papir-kereskedésben, Baross-u. 6.

Eladó ház.
Duna-utca 5 számú
Jókarban levő
ház szabadkézből
E L A D Ó.
Bővebbet ugyanott.
30-35

Veszek
minden mennyiségben
mézet, dadat, szárnyast,
nyulat, kecskéket.
Németül megírt ajánlatokat kérek
RUDOLF RICHTER
AUSSIG
Schönriesner-Strasse 83. cimen.
Telefon 367.

AGGODÁS FÉLELEM
+ megszűnt a családban +
UNIVERSAL VILÁG NÓVÉDŐ
által (jótállás). Kérjen ön egy 10
filleres levélbéllyeg beküldése mel-
lett prospektust és árjegyzéket.
Szigorú titoktartás biztosítva.
BAUER JÓZSEF
kozmetikai, kémiai, higiénia művek
vezérigynöksége és szétküldési irodája.
BÉCS, Sonnenfeldgasse 21.
32-44

G O D D A M !!

G O D D A M !!
Végre egy gyorsan és biztosan ható
tyukszem szer,
COOK & JOHNSONS
amerikai szabadalmazott
TYUKSZEM-GYÜRÜI
1 darab 20 fill., 6 darab 1 K. postán
20 fillér portó.
Kapható a birodalom minden gyógyszer-
tárában, valamint orvosszerdrogériában stb.

A kertnek legjobb díszét
képező ezüsthéjű - levelű

ezüsthéjű

(Picea pungens argentea.)

50—60 c/m	à K	5.—
70—80 "	" "	8.—
90—100 "	" "	10.—
100—120 "	" "	15.—
130—150 "	" "	20.—
180—200 "	" "	30.—
220—250 "	" "	40.—

ezüstjegényefenyőt

kalifornia fehér jegényefenyőt
(Aies concolor.)

50—60 c/m	à K	2.—
70—80 "	" "	4.—
90—120 "	" "	6.—
130—150 "	" "	8.—
160—180 "	" "	10.—

ajánl

NIEMETZ W.F. faiskolája
Temesvár.

Gyümölcs és díszfákrol szóló árjegyzéket kivá
natra készséggel küld a faiskola. 35-41

Nincs gondja hogy kinek
hitelezhet, ha
megbízásaival felkeresi a **DÉLVIDÉKI**
HITELTUDÓSÍTÓ IRODÁT Szeged,
Kelemen-utca 5. Magánkutatások és
mindennemű díszkrét megbízások lelkiismeret-
esen teljesíttetnek. *Válaszbélyeg melléklendő*

Császárláru BUDAPESTEN. Nyári és téli gyógy-
hely a magyar irlgalmrend tulaj-
dona. Elsőrangú kénés kévízű
gyógyfürdő; modern berendezésű gőzfürdő, kényelmes
szappfürdők, uszodák, török-, kő- és márványfürdők;
hőieg-, szénasavas- és villamosvíz-fürdők. Ivók, és belég-
zési kura. 200 kényelmes lakoszoba. Szolid kezelés
utányos árak. Prospektust ingyen és bérmentve.
Az igazgatóság

WECK

A sikeres befőzés (conserválás)
titka a **WECK**-ben rejlik.
Erről kimerítő ismertetést ingyen küld
GETTNER és RAUSCH
cég
Budapest, VI., Andrassy-ut 8.

14-17 éves leányok könnyű
munkára felvétetnek.
Cím a kiadóhivatalban.

TÉVEDÉS,

ha valaki azt mondja, hogy
jobb kávét vagy eddig olesób-
ban tud kávét allítani mint

Fratelli Deisinger

: fiemei cég :

Budapesten

:: a királyi bérpalotában. ::

Varró gépek

Singer

Kayser

Gritzner

Centrál bobbin

Adria karikahajos

varró gépek

részletfizetésre kaphatók

SPITZER ADOLF és Társánál

Kossuth-tér és Jókai-u. sarkán.

Szőlőoltvány! Szőlővessző!

A világhírű Delaware adja a legjobb
bort; oltani permetezni nem kell!
Gyökeres 1000 drb. 100 kor., sima
50 kor. Szőlőoltványok ezere 140
kor., a legnemesebb fajokból. Ár-
jegyzék ingyen. Rendeltetési cím:

Szigyártó Nagy Mihály

Felsőszeged. (Somogy) 1-16. 1/18.

Czimbalmot

ne vegyen míg

Reményi Mihály

a m. kir. zeneakadémia

házi hangszerkészítőjé-

től árjegyzéket nem

hozott Budapestről,

Király-u. 58. Minden hangszerről árjegyzék

külön-külön kérendő. 1-52. 1/18

Alulírott felhívom a nagy-
rabecsült építető közönség b.
figyelmét

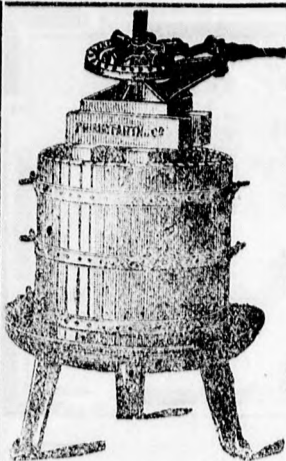
**építési
irodámra.**

Komárom-Ujváros || Telephon szám
Igmándi-ut. || 111.

Teljes tisztelettel

Hajagos Andor

építész és okl. építőmester.

Szőlő-sajtók

Gyümölcs-sajtók

„HERKULES“ kettős nyomószerezettel kézihajtásra

HYDRALIKUS SAJTÓK

magas nyomás és nagy munkaképesség számára

Gyümölcs-zuzók, szőlő-malmok, bogyzó gépek

Teljesen felszerelt

szüretelő készülékek állandóan és kocsira szerelve.

Lé-sajtólók, bogzó örlők.

Aszaló készülékek gyümölcs és főzelék számára, gyümölcs hámozó és vágó gépek

Szabad, önműködő, hordozható és szállítható

„SYPHONIA“-permetezők szőlők, gyümölcs, fák, komló és szegecs permetezésére.

Szőlő-ekék

gyártatnak és szállítanak jótállás mellett különlegességgként legújabb szerkesztés szerint

MAYFARTH PH. és TÁRSA

gazdasági gépgyárai, vasöntödéje és gőzhámorai által

BÉCS, III. Taborstrasse 71.

Kitüntetve 610 arany, ezüst éremmel stb.

Részletes árjegyzék ingyen és bérmentve.

Képviseiök és viszontelárúsítók kerestetnek

Csak egy papírt szívunk, ez pedig

ABADIE

KOHN MÁRKUSZ

Kávé behozatala. Csemege, déli- és friss gyümölcs, korai főzelék.
Thea, cognac, rum, likőrök, Mindennemű cukorkák és thea-
sütemények nagy raktára,

KOMÁROM, Városház-utca 10.

Ajánl alábbi előnyáron kávét:

Szantust kilónkint **1.10** frt. | Finom arany yávat klg **1.55** frt.
Finom gyöngyöt klg. **1.30** frt. | Cejlon kilogram **1.70** frt.

Továbbá nyugotindiai, Mocca s Caracast. Ezenfelül naponta
friss pörkölésű kávét **1 frt 44 k.-rt,**

NOXIN

A
LEGJOBB
CIPŐ-
KRÉM

Minden jobb üzletben kapható
Hohsinger Testvérek
Budapest.

Okos ember
nem vesz **ingyen**

képet, mely nem jó mert

5 koronáért **kap**

művészies kivitellű

festményt

ha kis lényképét beküldi és ezen hirdetésre hivatkozik

: FÉNYKÉPNAGYÍTÓ ÉS :
FESTÉSZETI MŰINTÉZETHEZ

:- BUDAPEST, :-
VI. Nagymező-utca 66/a.

:: Pontos cím kéretik. ::

LEGJOBB MINŐSÉGŰ
HAZAI
GYÁRTMÁNYÚ
OKMÁNY, IRÓ ÉS
FOGALMI PAPIROK

KAPHATÓK MINDEN JOBB
PAPIRKERESKEDÉSSEN

KOMÁROMI FŐRAKTÁR:

„PANNONIA“ könyvkereskedés

KOMÁROM, BAROSS-UTCA 6.

100000 db készlet **Szegfüésrózsa** 100000 db készlet

Skorka János rózsá és szegfütelep tulajdonos, ajánl direkt külfországokból beszerzett óriás virágu Rem szegfüket és nyakba nemesített bokor-rózsákat. E nagy készlet miatt egyideig 30 százalékol engedélyezek. — Árjegyzék ingyen és bérmentve. — Több díjjal kitüntetett nagy virágkertetben mindenféle esokrok, koszorúk melyen leszállított áron készítetnek. — Tenyésztőtelepemről vágott virágjaimat és begyökorszedett cserépekben nyíló rózsákat, szegfüket, jácintokat stb., a legolcsóbb napi áron szállítom. — Sok nemesfajú szegfümagvaimról szóló név- és árjegyzékkel készséggel szolgálok.

Skorka János
:: 5 hold rózsá- és szegfütelepe ::
:: : B.-Szarvason. : ::

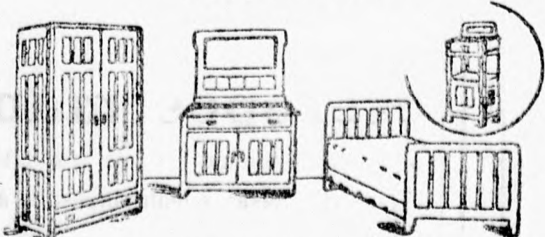
Takarékpénztár

■ ■ ■ mely alakulóban van komáromi székhelylyel, keres: ■ ■ ■
titkárt, könyvelőt és pénztárnokot.

Szükséges kedvező összeköttetések a helybeli és környékbeli kereskedők, iparosok és gazdaközönséggel.

Ajánlatok a „Takarékpénztári Közlöny“ kiadáhivatalához:
BUDAPEST, VI., Teréz-körút 40/42. intézendők.

Neuschloss Ödön és Marcel
cég gyártmánya

1 teljes hálószoba buterzata: **180**
(2 szekrény, 2 ágy, 2 éjjeli szekrény márvánnyal, 1 mosdószekrény márvánnyal és tükörrel) gyári ára forint.

BUTOR

tömör keményfából

Spitzer Adolf és Társa
cégnél.

Komárom,

Kossuth Lajos-tér 1 szám.

Rendkívül nagy raktár

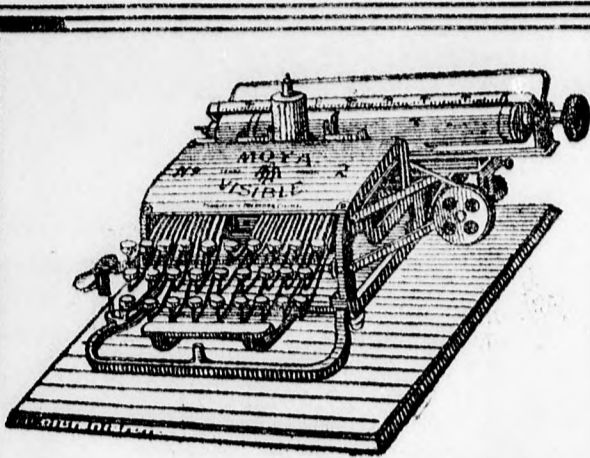
asztalos és

kárpitos

butorokban a legolcsóbb árak mellett.

Kedvező fizetési feltételek.

Képes árjegyzék ingyen és bérmentve.

Már nem drága az írógép!
„MOYA“ elsőrendű írógép
csak **200 korona.**

Csekély részletfizetésre 20 % -al drágább.
Látható írás, erős billentyűkkel, a legfinomabb angol acélból. Az angol ipar remeke. Mindenki egy napi gyakorlat után feltűnő gyorsan ír rajta. Irodáknak, hivataloknak, kereskedőknek stb. nélkülözhetetlen. Kiváncsra utazóink által eredetileg bemutatjuk. Kezelése egyszerű. Nem romlik. 3 évi jótállás.
Külföldi Újdonságokat Terjesztő Vállalat
írógép-osztálya
Budapest, VII., Bembinszky-utca 28.

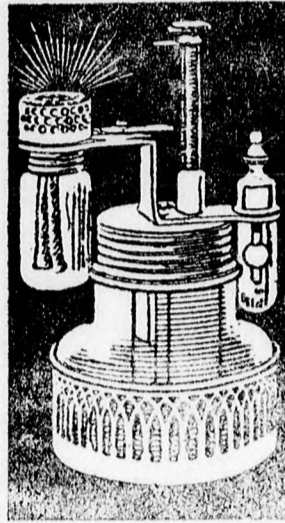
Nem kell többé gyula se gyertya a házban!

Világzabadosalom!

„Viktoria“ villamos öngyújtó készülék.
Disze minden asztalnak! Éjjeli lámpa helyett is használható.
Egy nyomás által megvilágítja a szobát!
Csak egyszer egy évben kell megtölteni. A beleváló sav
50 fillérért mindenütt kapható, de mi is küldhetjük!
Elegáns nikkelezett kivitelben 5 koronásért
... utánvét mellett küldi a ...

„Külföldi Újdonságokat Terjesztő Vállalat“

Budapest, VII. kerület Bembinszky-utca 28 szám.

**BUZIÁSI PHÖNIX
ÁSVÁNYVIZ.**

Kitünő hatású se és hólyagbajoknál.

Szénsavduskellemes, savanykás ízű, vasmentesített,
rendkívül üdítő asztali víz.

Üdít, gyógyít. Orvosiilag ajánlva.

Ivógyógymódra használva, vese- és hólyagbajoknál, a vesemedence idült hurutjainál, húgykő- és kővényképződésnél, a légutak és a kiválasztó szervek hurutos bántalmainál kitünő hatásának bizonyult.

Prospektust kívánatra küld a forráskezelőség:
Muschong buziási gyógyfürdő igazgatósága Buziásfürdőn

Komáromi Első Takarékpénztár Áruosztálya

Telefon szám 145. **Komárom.** Messuth Lajos tér 3.

Mézőgazdasági gépek, (járgányos cséplőgépek, motorok, rosták, vetőgépek stb.), továbbá az összes gazdasági cikkek s varrógépek nagyban és kicsinyben, előnyös ártételek mellett, részletfizetésre is kaphatók.

Aruosztály-főnök:

RAUSNITZ SÁNDOR.

Szent-László könyvnyomda Komárom.

Ezernél több kiváló orvos és tanár ajánlja
1904. St. LOUIS Grand Prix.
Külföldi utazáson kérjen mindenütt Szt.-Lukácsfürdő
Kristály-ásványvizet!

legyen mindennapi itald

Természetes hydrokarbonátos ásványvízforrás, mely szénsavval telítetik. Az emésztést elősegítő pompás asztali ital. Vidékes díjmentes szállítás. Kérjen árjegyzőt!

Szt.-Lukácsfürdő Kútvállalattól Budán

Egyedül valódi **THIERRY BALZSAMA**
csak...
a zöld apácával mint védőjeggyel. Legkevesebb megküldés 12/2 vagy 6/1, avagy 1 szabadalmazott különleges utazó-családúveg 5 korona. — Csomagolás ingyen.

Thiery Centifolium — Kenőcse.

Legkevesebb megküldés 2 doboz 3.60 korona.
A legjobb háziszerek gyomorba, gyomoréges, görcs, köhögés, mellbaj, Entzündung aller inneren Organe közhvény, tagszagatás, mindenféle seb, sorvadás tályog, daganat, Verletzungen jeder Art stb. ellen — így tessék címezni: **Védőangyal gyógyszerár**

Thiery A., Prograda Robies mellett.

Raktárak Budapestben: Török József gyógyszerész, Egger J. és Egger Leó dr. és Vértés L. Lugos.

Értesítés.

Van szerencsém értesíteni a t. építő közönséget miszerint elvállalok új épületeknek teljes elkészítését, javításokat, valamint tervet, és költségvetéseket, készítését, a legjutányosab áráért, **felelősség mellett.**

Az építő közönség b. pártolását kérve maradtam

tisztelettel

Kürthy Lajos

Képesített kőműves mester és építési vállalkozó.
Komárom Víz-utca 16.

ÉRTESETÉS.

Értesitem a n. é. közönséget, hogy bármiféle

cserepes munkát

ugymint új munka, javítás és tetőzetek évi jókarban tartását a legjutányosabb ár és jótállás mellett vállalom el.

kegyes pártfogást kér

DROSZT JÓZSEF

cserepesmester, Mester-utca 6.